

APEL LA CONTRIBUȚII

Lumi în schimbare. Războaie, putere și ideologie în istorie

Conferința anuală a Institutului de Istorie „Nicolae Iorga”

(3-4 decembrie 2026)

Într-un context internațional marcat de accentuarea tensiunilor geopolitice și de reconfigurări ale raporturilor de putere, reflecția istoriografică asupra conflictelor – în diversitatea formelor lor de manifestare – capătă o relevanță sporită. Dincolo de dimensiunea strict militară, conflictul apare ca un fenomen complex, rezultat al interacțiunii dintre interese politice, economice, sociale și ideologice, modelând evoluțiile istorice pe termen lung. În această perspectivă, conflictul nu poate fi redus la episoade de violență sau la simple rupturi conjuncturale, ci trebuie înțeles ca un mecanism esențial al transformărilor istorice, prezent atât în momentele de criză deschisă, cât și în perioadele de aparentă stabilitate. Războaiele reflectă tensiunile existente în interiorul societăților și între acestea, competiția pentru resurse și pentru putere, precum și confruntările dintre modele de organizare politică și socială. Ele contribuie nu doar la destrămarea unor ordini existente, ci și la stabilirea unor noi echilibre.

În același timp, extinderea conceptului de conflict dincolo de sfera militară, permite o înțelegere mai nuanțată a modului în care aceste tensiuni se manifestă și evoluează. Războaiele propriu-zise coexistă cu forme multiple de confruntare mai puțin evidente, precum competițiile economice, presiunile geopolitice sau conflictele ideologice.

Deși conflictele cauzează distrugerii materiale majore, perturbând viața civililor și ritmurile economice, el constituie în același timp un punct de inflexiune care generează inovație în domeniul tehnic și medical. Răspunsul corpului medical la crizele sanitare cauzate de conflicte, precum și noile direcții de cercetare care au apărut în urma declanșării lor, cu impact asupra politicilor de sănătate publică ulterioare, constituie o altă direcție subsumată temei pe care o propunem.

Conferința anuală a Institutului de Istorie „Nicolae Iorga” își propune să ofere un cadru de dezbateri interdisciplinară asupra dinamicii conflictuale, înțeleasă atât ca manifestare a violenței organizate, cât și ca expresie a tensiunilor structurale din interiorul societăților. Sunt încurajate contribuțiile care abordează conflictul din perspective variate – istorică, juridică, sociologică, politologică sau culturală – și care analizează atât cauzele, cât și formele și consecințele acestuia.

Propunerile de comunicări pot viza, fără a se limita, următoarele direcții tematice:

- **Forme clasice/tradiționale ale războiului/conflictului**

Conflicte și raporturi de putere în Evul mediu (vasalitate-suzeranitate);

Conflicte de succesiune și războaie dinastice;

Revolte, răscoale și rebeliuni;

Conflicte pentru controlul resurselor naturale;

- **Metamorfozele războiului**

Războaie interstatale și conflicte regionale;

Războaie civile: actori, facțiuni, dinamici sociale;

ACADEMIA ROMÂNĂ

ACADEMIA ROMÂNĂ

INSTITUTUL DE ISTORIE „NICOLAE IORGA”

- Războiul Rece și logica confruntării ideologice;
Războiul economic: protecționism, sancțiuni și conflicte comerciale;
- **Ideologie, violență și conflict în secolul XX**
Violența politică în regimurile totalitare: fascism și comunism;
Rasism, antisemitism și lupta de clasă ca forme de conflict ideologic;
Războaiele mondiale. Violența de stat și crime împotriva umanității;
 - **Conflicte sociale și dinamici interne ale puterii**
Elitele și grupurile de interese: competiție și conflict;
De la rivalitate politică la conflict social;
Tensiuni sociale și forme de contestare colectivă;
Conflicte religioase și culturale;
 - **Noi tipologii ale conflictului în lumea contemporană**
Războiul informațional și conflictul simbolic;
Conflicte identitare;
Transformări geopolitice și impactul lor asupra societăților;
 - **Gestionarea și soluționarea conflictelor**
Strategii de mediere și negociere;
Instrumente juridice și instituționale;
Memorie, reconciliere și reconstrucție post-conflict;
Război, cercetare medicală și noi direcții ale politicilor sanitare
„Noul normal”: civilii și impactul războiului asupra vieții cotidiene

Prin aceste tematici, conferința urmărește nu doar inventarierea formelor de conflict, ci și înțelegerea mecanismelor care le generează și le transformă, precum și a modului în care acestea modelează evoluțiile istorice.

Din motive de natură financiară, organizatorii sunt nevoiți să precizeze că Institutul nu poate acoperi costurile de călătorie sau de cazare ale participanților.

Cei interesați sunt invitați să propună un titlu însoțit de un rezumat al comunicării (aproximativ 300 de cuvinte), și o scurtă biografie. Propunerile vor fi trimise la adresa de e-mail: sesiuneaanuală2026@iini.ro

Precizăm că timpul alocat prezentărilor este de 20 de minute, iar termenul-limită pentru trimiterea propunerilor pe adresa de email mai sus-amintită este **1 octombrie 2026**. Rezultatele selecției vor fi anunțate în ziua de **2 noiembrie** a.c.